

Brieven van Robert Crosbie - In Het Begin

[Deze brieven over doel, werk en streven van de G.L.T. zijn oorspronkelijk verschenen in *The Friendly Philosopher*, Los Angeles, The Theosophy Company, 1945, p.363-415]

III

WE STELLEN GEEN BELANG IN 'het zien van dingen' maar in het doen ontwaken van het Hoger Bewustzijn, want we weten dat Theosofie de kennis schenkt van de beginselen die de bestudeerders ervan in hun openbare en hun persoonlijke werk moeten leiden. We zouden ook in staat moeten zijn gedetailleerde aanwijzingen te vinden, gedetailleerd in de zin dat Theosofie duidelijk de wijze aangeeft hoe onze medemensen het best te dienen. Dus is het goed werk die noodzakelijke citaten uit Hun geschriften te ontdekken die de *bedoeling* van de Leraren bevatten en die voor iedereen beschikbaar te houden. Indien er geen te vinden waren, zou men ernstig kunnen gaan twijfelen over de te volgen koers. Als we in staat zijn om zo een helderder licht op de bedoeling te werpen, dan zal ons werk ten goede komen zowel aan hen die leren als aan hen die weten.

De grondslag voor succesvol werk is Eenheid, zo luidt de aanhoudende roep van H.P.B. en W.Q.J. In staat te zijn een grondslag voor Eenheid te verschaffen aan individuen of organisaties, zonder te eisen dat men enige connectie of geloof opgeeft, is geen kleinigheid. Dit is juist wat de *Beginselverklaring* van de G.L.T. doet: ze is geen theorie maar draagt de geest van de Boodschappers uit. In een vrije weergave van een gezegde van de Meester zouden we kunnen zeggen: "De gehele Theosofie ligt voor u; neem ervan wat u kunt".

Het is voor ons van geen belang of we een grotere of kleinere rol spelen. We zouden, zoals Judge eens deed, kunnen zeggen: "soms wordt een minder belangrijke tussenpersoon door de Loge gebruikt om de aandacht van grotere figuren op een geschikte richting te vestigen". Het is ons *werk* de aandacht te vestigen op de ware basis voor Eenheid onder Theosofen en tegelijkertijd het voorbeeld te geven. Mensen moeten, of het nu nieuwe of oudere studenten betreft, de boodschap van de Theosofie begrijpen voor wat ze is, niet omdat ze geloven in een of andere persoon of organisatie. Als studenten erin slagen de Filosofie te begrijpen en toe te passen, zullen ze ware helderziendheid verkrijgen aangaande mensen, dingen en methoden en hun dankbaarheid zal alles omvatten wat bijdroeg aan deze kans; deze dankbaar-

heid zal uitdrukking vinden in hun poging hetzelfde voor anderen te doen.

We moeten dus proberen hen die geïnteresseerd zijn ertoe te brengen mee te werken, zichzelf met het Werk te verbinden en te delen in de verantwoordelijkheid ervoor, niet door bekering of aansporing, maar door hun het denkbeeld op verschillende manieren voor te houden. Zoals met alles, moet ook hier elke methode uitgeprobeerd worden, maar zonder er een wet van Meden en Perzen van te maken. Het voornaamste werk is denkbeelden over te brengen.

Ongetwijfeld zullen de voorstanders van 'opvolgerschap' en organisatie zich in alle mogelijke bochten wringen in verband met de G.L.T.-Beginselverklaring. Al wat er gezegd mag worden, zal hen niet weerhouden te denken en te zeggen wat zij willen; evenmin zal hun gekronkel de feiten beïnvloeden. Als de Beginselverklaring bewijst dat ze zelf rechtstreeks in overeenstemming is met de Leringen, de Leraren en de oorspronkelijk vastgelegde richtlijnen, dan zal dit de opmerkelijke tot nadenken stemmen. De Beginselverklaring zou ongetwijfeld uitgebreid kunnen worden, maar zou uitbreiding niet afleiden van aandacht voor de punten die ze naar voren brengt? Ze is ondubbelzinnig en ze is kort en daardoor snel te bevatten. Iedereen kan zijn eigen gevolgtrekkingen maken, maar voor ons heet het: "een vast standpunt innemen ten aanzien van het resultaat dat voor ogen staat".

Ons doel is de aandacht te vestigen op de Leraren en de Lering, niet op anderen; daarom is het beschermend en veilig de onpersoonlijkheid van de G.L.T. te handhaven. Haar doel, draagwijdte en streven worden in de Beginselverklaring gegeven en bovendien wordt aandacht gevraagd voor de grote daaraan ten grondslag liggende Beweging die dergelijke wijzigingen van tijd tot tijd noodzakelijk maakt; naarmate de bekendgemaakte richtlijnen worden gevolgd en de Leringen bestudeerd, zal de praktische uitbreiding vanzelf tot stand komen. Totdat ieder zijn eigen waarnemingen verheldert, zal hij goud uit Ofir niet weten te onderscheiden van onedel metaal. Wat wij vermeden hebben, is de heersende neiging om te veel te zeggen.

Laat de G.L.T. bloeien alleen op haar morele waarde. Het werk dat wij moeten doen, de kennis die wij moeten verspreiden, hangt van geen andere namen af dan die van de ware leraren, H.P.B. en W.Q.J. Aangeslotenen moeten leren naar hen te kijken, naar hen te verwijzen en naar de Meesters die zij dienden. Niets anders zal de Beweging in ere herstellen. Eenheid is de grondtoon van ons pogen en levende persoonlijkheden zullen, als ze op de voorgrond worden geschoven, afbreuk doen aan die poging, tot schade van de Beweging. Dus zullen we hun namen buiten beschouwing laten. Laten de nieuwsgierigen en de tegenstanders gissen zoveel ze willen, de werkelijk serieuze zal per slot van rekening oordelen op basis van de vruchten en niet van persoonlijkheden. Theosofie is niet afkomstig van een of andere

vereniging noch van enig levend persoon. Voor zover het de wereld en alle Theosofen betreft, komt de Theosofie van H.P.B. en W.Q.J. of liever *door* hen. Om misvattingen te vermijden, gaan wij dus terug naar de Boodschap en de Boodschappers.

W.Q.J. was niet de 'opvolger' van H.P.B.; hij was haar collega en medewerker, die zijn lichaam een paar jaar langer handhaafde dan zij in het hare verbleef. Hij was de 'steen die door de bouwers werd verworpen', die wensten door te gaan voor de opvolgers van H.P.B. en die verwarring stichtten bij allen die zich op hen verlieten. De eigenlijke grondslag van de 'opvolgersmanie' is de drang naar *meer instructies*; dit veroorzaakt de jacht op om het even wie nieuwe 'openbaringen' belooft. Wat door H.P.B. werd medegedeeld, en door W.Q.J. toegepast, werd en wordt door Theosofen niet op grote schaal bestudeerd, anders zou dat bij de bestudeerders een vollediger denken en realisatie hebben wakker gemaakt.

Alle theosofische dwaasheden zijn het gevolg van onwetendheid, bijgeloof en zelfzucht, die alleen door kennis overwonnen kunnen worden. Onze pogingen mogen ontoereikend schijnen maar ze gaan in de juiste richting en "een weinig zuurdesem doet de hele massa rijzen". We zullen doen wat we kunnen en al datgene waarvan we weten hoe het te doen, al het kwaad van de tegenwoordige tijd verdragen en streven naar wat tot groter welzijn in de toekomst zal leiden, hier een beetje en daar een beetje, om zo het denken van Theosofen van elk niveau en in elke vereniging aan te zetten tot een zo breed mogelijke opvatting van de Filosofie. En al deze pogingen zullen ook voor ons opvoedend zijn, want we zullen allerlei soorten denkwijzen, van onwetendheid tot aanmatiging, dienen te ontmoeten en zo moeten spreken dat we een blijvende indruk nalaten. H.P.B. schreef eens: "*Indien iemand zich houdt aan Boeddha's wijsbegeerte, laat hem dan spreken en doen zoals Boeddha sprak en deed; indien een mens zich Christen noemt, laat hem dan de geboden van Christus volgen, niet de interpretaties van zijn vele van mening verschillende priesters en sekten*".

De moraal is: als iemand een Theosoof wenst te zijn, laat hem dan Theosofie bestuderen, zoals deze werd verkondigd door degenen die haar bekendmaakten. Als iemand voor waar aanneemt wat een *willekeurige* leraar hem verkliest te vertellen, zonder dat hem enig middel wordt gegeven waarmee hij de gedane beweringen kan toetsen of zonder dat hij voor zichzelf de aangevoerde feiten toetst, is dat simpelweg blindelings geloven, zoals zoveel anderen doen.

Onze eigen moeilijke taak is elke schijn van enige autoriteit te vermijden, terwijl we tegelijkertijd zeker zijn van ons terrein en niet bevreesd dit te zeggen. Evenals de Stichters moeten we iedereen de gelegenheid geven voor zichzelf uit te maken of wat we te zeggen hebben gegrond is. Op het ogen-

blik is het initiatief in onze handen, daar wij de pioniers zijn. We moeten de grondtoon aanslaan voor hen die na ons komen; eenmaal geklonken, zal hij worden gevolgd door hen die er vat op krijgen. De anderen zullen het "te opslopend en te hoogdravend" vinden en zullen er niet naar talen. Met andere woorden, we moeten de *raison d'être* van de G.L.T. aantonen, zodat anderen die even duidelijk zullen zien als wij. We hebben een belangrijke opdracht en een zware taak op ons genomen, niet omdat we onszelf zo uitzonderlijk geschikt achten, maar omdat we de noodzaak ervan inzien en er niemand anders is om het te doen; en ook weten we dat we bij de uitvoering niet alleen zullen worden gelaten. We dienen dus de in het oog springende punten te geven, klaar en scherp omlijnd, zowel als in beknopte bewoordingen, zodat de gedachte daarop gericht zal worden. We moeten die punten zo treffend maken, dat ze zelfs door de onzorgvuldige lezer niet kunnen worden overgeslagen; en ze moeten gelden als feiten en alleen maar feiten voor het denkvermogen, en te verifiëren zijn door eenieder, die er zich voldoende om bekommert om dat te doen.

IV

Aanwezig zijn op de bijeenkomsten alleen is niet voldoende om ons één te doen voelen met het werk. Aanwezigheid is enkel de voorbereiding tot een volgende stap; die tekent zich af wanneer de aanwezigen zich beginnen af te vragen hoe ze meer inzicht kunnen verkrijgen. Naarmate zij deelnemen aan de studie zullen ze zich natuurlijk ontwikkelen, maar ze mogen niet het doel van de hulp die hun gegeven wordt uit het oog verliezen, evenmin dat zulke hulp slechts een middel en een weg is. Het doel van theosofische studie en werk is *niet* individuele ontwikkeling maar wel dat allen voor zich ware helpers van de mensheid zullen worden. Sommigen zullen dit werkelijk aanvoelen.

De neiging om tegen nieuwelingen meer te zeggen dan nuttig is, is in het begin algemeen, maar die wordt geleidelijk overwonnen wanneer men erop gaat toezien de informatiestroom te beperken. We moeten niet aandringen, terwijl we toch op alles reageren. Ook al zouden we dat kunnen, we zouden geen dwang moeten uitoefenen, omdat elk denkvermogen vrij moet zijn om te kiezen; anders zou er geen ware vooruitgang zijn. En ik geloof dat dit een goede houding is waar het vragen betreft over theosofische aanspraken en vertolkers. Deze verschillende lijnen moeten hun plaats hebben in het grote stelsel van bewustzijn; dat moeten zij hebben, anders zouden de mensen er niet toe worden aangetrokken, hen niet grijpen en vasthouden. Wanneer een bepaalde 'lijn' de toegewijde niet het verwachte resultaat brengt qua kennis, is dat een teken voor het betreffende denkvermogen dat verder zoeken nodig is. Ieder mens die waarlijk door zulke aanspraken of vertolkers is wakker geschud, zal ons vroeger of later benaderen, als wij ons aan de juiste lijn

houden. Hierover schreef de heer Judge eens: "Als wij niet te nauwlettend kijken naar hun foutjes, zal de Meester in staat zijn alles weg te ruimen en ten goede te keren".

In hoe minder woorden een idee kan worden uitgedrukt, hoe beter. Wij spannen ons in om onder Theosofen het idee van *eenheid ongeacht organisatie* uit te zaaien. Veel 'oudgedienden' zullen er misschien de noodzaak niet van inzien, maar zij die genoeg hebben van de eisen en kibbelarijen van organisaties zullen instemmen met de ware basis van eendracht: "*overeenkomst van doel, streven en lering*" want ze zullen zien dat de mislukking van de verschillende verenigingen ligt in dat fundamentele gemis. Laat ieder zijn eigen weg gaan, met de beste bedoelingen, en erop vertrouwen dat anderen dat ook zo doen; op die manier werpen *wij* geen obstakels op, wat anderen ook mogen doen. Waar geen obstakel is, blijft een opening en je weet maar nooit wat er zou kunnen gebeuren zelfs bij hen die vasthouden aan afgescheidenheid. Wij sympathiseren met *alle* pogingen om in ruime kring de leringen van de zuivere en eenvoudige Theosofie te verspreiden, zonder voorkeur uit te spreken voor enige organisatie of daaraan verbonden persoon, waarbij we erkennen dat, hoewel methoden mogen verschillen, de Zaak van de een de Zaak van allen is. Intussen gaan we voort volgens onze eigen lijn van werken die, daar deze vrij is van welke verwickelingen van organisatie dan ook, een ruimdenkende geest ademt.

We vestigen niet de aandacht op onszelf als groep maar op de beginselen die we als groep voorstaan. De *Beginselverklaring* is een samenvatting van de positie die alle Theosofen zouden moeten innemen tegenover het werk en elkaar. We dienen allen die naastenliefde aan te kweken die sympathiseert met elke poging om Theosofie te verspreiden, zelfs wanneer de methoden en andere zaken ons niet aanspreken: iedere poging is beter dan helemaal geen poging.

Deze verdraagzaamheid betekent niet 'verbroedering' met alles en iedereen die dat verlangt; het betekent alleen dat niemand om zijn meningen veroordeeld behoort te worden. We zullen misschien liever geen tijd en energie in zijn richting spenderen, waartoe we het recht hebben en, als hij zelf verdraagzaam was, zou hij dit van ons ook niet verlangen. Velen die over 'verdraagzaamheid' praten, schijnen te denken dat dit betekent dat iedereen moet onderschrijven wat zij wensen te zeggen of te doen. Die verdraagzaamheid is van weinig waarde wanneer die bestaat in het egoïstische pogen de steun in te roepen van degenen die hun eigen plicht hebben na te leven.

De G.L.T. en de Beginselverklaring zullen door velen worden vergeleken met de aanspraken door verschillende verenigingen en hun exponenten gemaakt. Elk van deze houdt staande dat zij alleen gelijk hebben. Men zal vragen wat onze aanspraken zijn. Wij maken er geen; we wijzen op de Boodschap, de

Boodschappers en Hun formulering van het Werk en we zetten dat werk voort in overeenstemming daarmee. We hebben geen 'openbaring' aan te bieden, we geven slechts door wat tevoren bekend was. Die opstelling is enig in haar soort en onbetwistbaar in zoverre, dat ze geen andere aanspraak op autoriteit maakt, dan de autoriteit van de Boodschap en de Boodschappers. Het zou onze werkwijze moeten zijn op elke bijeenkomst te verklaren wat onze doelstellingen zijn, namelijk de fundamentele beginselen van Theosofie te verspreiden en vragen te beantwoorden over de te behandelen stof.

De Autoriteit die wij erkennen, is niet wat mensen bestempelen als autoriteit, die van buitenaf komt en gehoorzaamheid verlangt, maar een *innerlijk erkennen van de waarde* van datgene wat via enig gegeven punt, brandpunt of individu uitvloeit. Dit is de autoriteit van iemands Zelf-onderscheidingsvermogen, intuïtie, het hoogste begrip. Als we volgen wat we op die wijze herkennen, houden we natuurlijk onze blik in die richting. Dit betekent niet het slaafs volgen van een of ander person, een verschil dat sommigen onmogelijk kunnen begrijpen. H.P.B. schreef: "Volg niet mij of mijn Pad; volg het Pad dat ik wijs, de Meesters die daar achter staan". We wijzen er steeds op dat het beste dat men kan doen, is te doen zoals Judge deed: de lijnen volgen die door H.P.B. zijn aangegeven zonder acht te slaan op welke andere ook. Al wat we doen is anderen te helpen die lijnen te vinden. We verlangen niet dat men aandacht aan ons besteedt. Het is waar dat de G.L.T. zich noodzakelijkerwijs concentreert rondom hen die daarin het meest actief zijn, maar zij zouden niets kunnen uitrichten indien de geschiedenis, het bewijs en de krachten niet in de gevolgde lijnen waren vervat. Dus wijzen we naar die richtlijnen als de dingen die gezien en gekend moeten worden. Wijzelf zijn slechts enkelingen die in staat zijn te begrijpen en toe te passen, zowel als te helpen door het geven van aanwijzingen. Dit zal de G.L.T. verhinderen te ontaarden tot de toestand die nu overal in de theosofische wereld bestaat, want als de aandacht wordt gevestigd op de levende werkers, wordt ze daardoor van de ware Zaak afgeleid. Men kan evenwel vertrouwen hebben, zonder daarbij de fout te maken iemand te hoog aan te slaan. De kracht die door een werker wordt getoond, is niet die van de persoonlijkheid, die er geen heeft; die kracht ligt in de woorden, de ideeën, de overtuiging van waarheid, die de innerlijke mens bezit. 🌀

Robert Crosbie

